

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apere Marția, Joi și Sâmbata.

ABONAMENTUL:

Abonament pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
 Abonament pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
 Abonament pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
 Administrațiunea tipografiei archiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 47
 Corespondențele sunt a se adresa la
 Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
 Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru 30 cr., pentru fie-care publicare.

Sibiu, 14 Ianuarie.

trebuia cine știe ce dar profetic ca să pu-
 înaintea că legea pentru asilele de copii se
 ni în parlamentul unguresc.

rentul actual și bolnavicios al magiarisării a
 atâta teren încât nu afli în întreaga Ungaria
 de dl Mocsáry un singur om, care să i se

nt atacați ministrii, este atacată întreaga so-
 ungurască de acest morb deocamdata fără léc.
 ne am așteptat noi ca cei din stēnga es-
 să fie calmi și cu judecată sănătoasă, nu ne
 eptat nici la cei din opoziția moderată ca
 vie în ajutoriu, dar eram în drept se așteptăm
 ministrul cultelor, eram în drept să așteptăm
 treg guvernul și dela întreg partidul guver-
 al ca se nu pună pe masa dietei un atare
 de lege atât de funest în consecințele lui.

ie totă lumea nepreocupată, că această lege
 pte esecuta cu una cu două, știe guvernul
 a 1868 încôce au trecut o mulțime de ani
 legea școlară să se fi putut pune în practică,
 m e pusă pe hârtie, știu și sunt convinși ôme-
 bine, că acesta lege va întâmpina greutăți la
 în practică, și cu toate acestea, nu a fost
 o motiv atât de puternic, care să pună șovi
 în frâu.

erg ômenii orbesce înainte fără se vada abi-
 și-l pregătesc la spatele lor, merg așa dîcînd
 ul spre părete, far se observe, că zidul pôte
 și mai tare decăt capul.

om avé deci cu o probă mai mult, că guvernul
 etatea ungurască au dat năvală asupra națio-
 lor din țară și naționalitățile vor avé cu un
 mai mult de a sta gata la lupta de apărare.
 priși odată și unii și alții în direcțiunile aceste
 edé unde vom ajunge.

milia e cu mult mai puternică decăt fantasia
 e umblă după utopii.

tocmai pentru-că vatra părintescă a fost, care
 apat de molipsire nēmum, această vatra în vi-
 a trebui ca să-și încordeze toate puterile de
 ță, ca să nu între în caminul familiar moravuri
 străine.

m apela la mamie, vom apela la toți românii
 ca să grjescă de copii, căci în atari casuri
 lege pe lume, care să ia din brațele ma-
 bilul și să-l ducă la căzanul de magiarisare.
 r nu de magiarisare ne temem noi atât, cât
 inile ce se impun cu această instituțiune.

șor a dicta, că atâtea și atâtea procente după
 rectă se pot scôte dela contribuabili în scopul

înființării asilelor de copii, dar vorba e, că de unde
 și de pe ale cui spate să le mai storci acele pro-
 cente. Poporul dela țără, este fapt constatat că a
 ajuns de mult acolo cât contra ori cărui nou im-
 posit trebuie să strige un „non possumus”.

Miseria, care mai nainte se uita numai pe
 ferăstră, acum a intrat și în casă. Esecutorii, că
 sarmele zidite, palaturile comitatense deja au dus
 multe perine de sub capetele celor ce aflau repaus
 pe ele după o di muncită, vitele s'au împuținat și
 multe pluguri stau ruginite și aruncate după câte o
 sură ruinată.

Fără suflet ar trebui se fie acele organe, cari
 ar cuteza se mai vină și cu această nouă sarcină
 asupra poporului, afară dacă cumva nu vor se ac-
 celereze pauperismul, afară dacă nu vor voi cu tot
 prețul nimicirea poporului și nimicire de popor vom
 numi noi toate cheltuelile ce se fac de pe spatele
 poporului fără ca ele se fie simțite, fără ca se fie re-
 clamate de interesele binepricepute ale statului sau
 de o trebuință neapărată.

Vanitatea unui ministru nu e motiv de ajuns,
 ca o generațiune întreagă, o clasă de ômeni se fie
 espusă la șicane și dusă la sapă de lemn.

Și dacă totuși ministrul cultelor din Ungaria
 ar fi voit să și eternizeze numele prin fapte nepe-
 ritore, atunci nu cu aceste instituțiuni avea se încépă;
 avé să se îngrijescă în prima linie ca se avem școle
 populare cu învățatori buni și binesalarisați, avé se
 concurgă cu ajutorul sau la îmbunătățirea salariilor
 învățătoresci, acolo unde confesiunile, biserica și cre-
 dincioșii nu pot tinde mâna de ajutoriu.

Și dacă i-ar fi succes a ridica clasa învățătorilor
 din actuala stare, dacă acolo unde edificiile sco-
 lare sunt umede, scunde și întunecose ar fi dat mâna
 de ajutoriu ca să se ridice alte edificii, corespun-
 dătoare, atunci de bună sēmă că posteritatea și istoria
 i ar fi scris cu litere de aur numele în analele șco-
 lelor. Programul Esceleuției Sale era o „muncă
 intensivă”, acum vedem ce vrea se înțelégă prin
 acesta muncă intensivă și i dorim succese bune, și
 lungime de zile ca să-și vadă visul cu ochii, se vadă
 grădinile de copii nîsce pepinerii, cari au se fie tot
 atâtea cuiburi de morburi și cari au să dea nascere
 la tot atâtea stângeri de vieți tinere.

Și după cei va ajuta Dîeu să le vadă aceste cu
 ochii limpezi și nefeșteliti de morbul magiarisării,
 atunci credem că în o bună dimînță va dice și
 Esceleuția Sa un „pater peccavi”, acum e glorificat și
 înălțat la ceriuri și în starea acesta e greu de a vedé
 lucrurile în adevărata lor colóre.

Sibiu, în 14 Ianuarie 1891.

În conformitate cu dispozițiunile din statutul
 nostru și cu cele ale singuraticilor consistorii epar-
 chiale din metropolia noastră, sinódele parochiale din
 întreaga metropolia se vor întruni în cele două Du-
 mineci, ce urmază pentru împlinirea agendelor, cari
 sunt date în competența lor.

De astă dată întru cât am putut noi urmări
 dezvoltarea lucrurilor în biserica, sinódele parochiale
 vor avé pe lângă agendele ordinare, cari le sunt
 date în competență an de an, să împlinescă și unele
 speciale, la cari ajung tot numai din trei în trei
 ani, anume ele au se alegă comitetul și epitro-
 pia parochială pe un nou period de trei ani, pe
 membrii sinodului protopresbiteral, érași cu valóre
 pentru trei ani, și la dispozițiunile, cari se vor lua
 de aci încolo de către consistoriile eparchiale, vor
 avé tot în primăvera acestui an să alegă pe membrii
 reprezentanți ai sei la sinódele eparchiale.

Sunt așadar chemate în acest an sinódele pa-
 rochiale la eserciarea celui mai frumos drept al unui
 om, anume la eserciarea dreptului electoral spre sco-
 pul regulării afacerilor bisericesci.

Fie-care din noi are datorința să contribuie în
 cercul seu pentru dezvoltarea sănătoasă a constitu-
 ționei noastre bisericesci și cu deosehire se impune
 această datorință presei, care e chemată se dea di-
 recțiune, să crească, se nobiliteză, să fie ca făclia
 aprinsă, care să lumineze calea poporului, ca el se
 nu rătăcescă, nici se fie sedus în eserciarea drep-
 tului seu.

Sunt multe pedecile, cari se pun ađi în calea
 dezvoltării noastre bisericesci-naționale, sunt multe
 cursele, multe ispitele, cari se pun poporului nostru
 în cale. Este datorința celor luminați să umble cu
 făclia aprinsă, ca poporul credincios se cunoscă calea
 cea adevărată, se nu rătăcescă, și se nu pótă fi sedus.

E datorința presei — așa dîcem noi — să lu-
 mineze căile poporului, și noi ne împlinim una din
 datorințele cele mai plăcute, când reflectăm la da-
 torințele poporului față cu biserica.

Esceleuția Sa Preabunul nostru arhiepiscop și
 metropolit Miron Romanul din marea sa îngri-
 jire pentru dezvoltarea armonică a instituțiilor,
 noastre bisericesci, și pentru accelerarea lucrărilor
 cari cad în competența singuraticelor organe paro-
 chiale și protopresbiterale prin circulariul seu pre-
 sidial din 14 Decembre, 1890 Nr. 8155 a statorit
 un program uniform de lucrare pentru întreaga ar-
 chidieceasă, indicând anume toate lucrările sinódelor
 parochiale și protopresbiterale, timpul când aceste
 trebuie se fie săvărșite și modalitatea, după care tre-

FOIȚA.

Reîntorsă dela țerm.

După Hector Malot.

(Urmare.)

III.

trebui să caute mult prin grădină copila,
 pe marginea lacului cu alte copile de etatea
 veghiate de o îngrijitoare. Ele și petrecéu
 ă; jucându se cu o luntre mică, pe care o
 ă plutescă.

Nu vrei să lași nișel luntrea și să vi se ne
 am cu barca?

Ba da.

luă adio dela pretine, și conducēnd pe ta-
 duse la stațiunea bărcilor, loc ce se cunos-
 depărtare după luntrași, care purtau panta-
 și cingătoare albastre.

ținea mâna contelui în a sa; îndată ce în-
 r'o alea de mimosă, el simți că mâna fetei

Surprins, se întorse către dânsa, ea roșise.
 gînd nime, se uită înprejur. În acest timp
 re ei un frumos și mare băiat de vre-o 25
 un tip italian, mustața negră mătăsosă, și
 stum, vestă scurtă, cingătoare roșie și palărie

de paie lar fi putut lua drept un luntraș. Trecēnd
 pe lângă ei, îi privi lung și emoțiunea copilei
 crescū.

Dl de Chamalières nu o întreabă nimic, recunos-
 când în acest om pe tenorul Bonoldi.

În barcă, Gabriela, care dîsesse să facă preum-
 blarea pe cōsta stîncei pe al cărei virf se înalță Villa
 Serbelloni, se așază lângă tată-seu și cu iubire se
 razămă pe el!

— Vei vedea cât e de frumos, dîse ea.

— Îți place în Bellagio?

— Îmi place pentru că e frumos, dar mi e
 urit, pentru-că, pentru că mi-e urit. Trebuie
 să știu că nu prea eșim, și mereu închis în casă
 sau în grădină, e rău. Dacă am mânca cel pu-
 țin la masa otelului, dar nice atât, mîncăm la noi
 în odaie, nu cunosc pe nimeni, nimeni nu vorbesce
 cu noi, decăt aceste două mici Americane cu care
 me jucam adinôri.

— Dar nu te preumbli câte-o dată cu barca?

— O! ba da, în toate serile după mîncare, dar
 nu mult, ocolesc odată, apoi mama me scoboră din
 barcă, atunci chiar când lacul e mai frumos, când
 munții se fac roșii și apele lacului albastre, albas-
 tre de tot; vei vedea astă sēră cât va fi de frumos
 și cât e de bine să te preumbli, cât e de dulce,
 luneci pe apă liniscită fără să bagi de samă, pare
 că visezi. Fanny m'astăptă pe punte, me duc în

otel cu ea și me culc. Dacă ași puté adormi îndată,
 cel puțin, dar nu, cîntă musica în grădină, și în loc
 să mi vie gust de joc, me întristez; mă întreb, când
 vom pleca, când vei veni; și câte o dată gîndindu-
 me că ne-ai părăsit de mult, . . . atunci, sunt prōstă
 sciu, nam însă ce face . . . încep a plînge.

El își stăpăni emoțiunea.

— Fii mulțamită dîse el, vom părăsi Bellagio,
 după o oră.

— Cu mama?

— Nu.

— Ea rămâne?

— Adecă, nu pôte pleca așa iute; noi dar vom
 pleca împreună la Cadenabia.

— Acolo?

Și întîndēnd mâna, ea arată de cea altă parte
 a lacului, un sat, a căror case se vedeau ca nîsce
 pete albe și roșii, formând rînduri, dîduri pe cōa-
 tele muntelui.

— Acolo vei aștepta pe mamă-ta până mîne
 sēră.

— Și ea va veni?

— Nădăjduesc.

— Și dacă nu va veni, tot plecăm, nu e așa?

— Da, trebuie, te voi duce în Burgundia, la
 bunicata.

— La bunica, o ce bucurie, ce fericire!

(Va urma.)

buesc efectuate, cele ale comitetelor și episcopiatelor parohiale și cele ale comitetelor și episcopiatelor protopresbiterale.

După acest program toate agendele singuraticelor organe din parohie și protopresbiterat au să se facă în unul și același timp; în acest program sunt cuprinse tacșativ toate agendele singuraticelor organe din parohie și protopresbiterat cu provocare la dispozițiunile statutului organic și la cele urmate pe baza acestora din partea consistoriului arhidieceșan.

Pentru ca programul acesta să fie executat întocmai, se reține ca în fiecare parohie, parohul și învățătorul, ca de regulă omenii cei cu carte să se premere cu exemplu, și în locul prim ei să poarte făclia aprinsă, ca comitetul, epitropia și sinodul din parohie să meargă calea cea adevărată, să nu răzvrătescă.

Incheem cu dorința ferbinte de a vedea executat acest program cu esactitate în înțelesul mersului regulat al afacerilor noastre bisericești.

Revista politică.

Proiectul de lege despre asilele de copii a fost primit cu mare însuflețire pentru desbaterea specială.

E interesant, că și dl Tisza, carele s'a cam ferit până acum a vorbi, a luat cuvântul, că se mai dea un ghiold naționalităților. Persoana sa însă e nesuferită la stînga extremă. Când secretariul a pronunțat numele Tisza, și dînsul și a început vorbirea, l'a întrerupt Károlyi cu cuvintele: Trecutul d-tale nu-i frumos. L'a mai întrerupt apoi Polonyi accentuând că unui deputat îi stă bine să vorbească puțin, ér Károlyi l'a îndrumat să concureze la primat. Dl Tisza a vorbit contra sașilor, cari vîd în instrucțiunea magiară o stirbire a legii de naționalitate. Polonyi i-a replicat: dar ca aliați erau buni sași? Dl Tisza a vorbit apoi contra lui Mocsáry. Cât timp a vorbit stînga extremă provocă mereu larmă. Ivor Kaas, reflectând lui Tisza a accentuat, că sub regimul lui naționalitățile s'au întărit și numai societatea magiară a susținut magiarismul. Vorbitorul a ple-dat apoi pentru modificarea legii de naționalitate din 1868.

„Gazeta Nouă” din România aduce scirea, că generalul Vlădescu, ministru de război, va depune pe biroul camerei îndată după redeschiderea sesiunii un proiect de credit de 45,000,000 fr. pentru a se putea continua lucrurile fortificațiilor.

Acest credit se va cere să se voteze en bloc. Motivul este ca el va servi la comandarea în streinătate a cupolelor și a armamentului forturilor.

Și fiind că vorbim de fortificații se anunță, că lucrările fortificațiilor din Galați s'au suspendat până în luna lui Martiu.

Forturile Brateș, Rareș, Slobodia și Traian sunt gata. E speranță, că la primăvară se vor gati și forturile Siretu, Melinii, Covurlui, Barboși și Filești.

Marele stat-maior a elaborat un proiect de lege privitor la reorganizarea armatei în ce privește efectivele. Acest proiect adaugă 18 omeni de fie care companie permanentă a regimentelor de dorobanți și un batalion permanent la cele 8 regimente de linie. Cheltuielile, cari se vor face pentru noua organizare, după acest proiect se urcă la 2 milioane și jumătate de lei. Proiectul n'a fost discutat de comisiunea de inspectori generali ai armatei. Un alt proiect s'a elaborat la ministrul de război tot asupra efectivelor; după acest proiect reorganizarea efectivelor armatei se va face prin singura adăugare a câte unui batalion la regimentele de dorobanți și micșorarea numărului regimentelor acestora de la 33 la 24 de regimente. Astfel cele 33 de regimente de dorobanți care ați au câte 2 batalioane vor deveni 24 regimente a 3 batalioane, ceea ce face o sporire de 6 batalioane.

La cestiunea episcopatului din Macedonia „Gazeta Nouă” reflectează următoarele:

Au trecut vr'o două luni, de când se poartă scirea despre înființarea unui episcopat românesc în Macedonia.

Sultanul bine intenționat față de toate naționalitățile din imperiul său, și în urma patrioticelor stăruințe ale guvernului bulgar, a recunoscut episcopatul populațiunii bulgărești din partea macedonască. S'a împotrivit patriarhul dela Constantinopol, care voia acest drept numai pentru populațiunile grece și grecomane, însă zadarnic i-a fost împotrivirea. Chiar Rusia a pus omărul ca să împedecă beratele bulgare și să sprijinească îndărătnicia interesată a patriarhului, totuși sultanul și consilierii săi au vrut să facă și au făcut dreptate poporului bulgar.

Judecând pe M. Sa sultanul după statornicia arătată în darea beratelor bulgare, îl credem pus pe calea unei bune și înțelepte politici și a egalei îndreptățiri a diferitelor naționalități din imperiul său. Grecii au nu numai episcopi, ci și patriarhul lor în împărăția otomană, bulgarii au căpătat de

asemenea dreptul de a avea episcopi de ai lor. Nu vedem pentru ce sultanul nu ar da acest drept și numeroasei populațiuni românești din Macedonia.

Frații noștri macedoneni, cari au scoli, în care cultivă limba părinților lor, carora le este conștiința națională deșteptă și cari în toate ocaziunile au probat credința către sultani, au aceleași drepturi ca și grecii, ca și bulgarii și credem că nu li se va refusa înființarea, măcar a unui episcopat al lor, precum nu s'a refuzat acesta nici bulgarilor. Er guvernul românesc ori-care ar fi el, are datoria de a ajuta pe frații macedoneni la îndeplinirea acestei îndreptățite dorințe a lor, precum a făcut și cel bulgar, și mai ales acum, când trenul se pare preparat, și când e atât de recent un precedent. În afară de acestea, statul român se găsește în relațiuni destul de bune cu cel otoman, și deci capii amândoror acestor state pot lua neîmpedecat hotăriri în sensul dorințelor românilor macedoneni. Pentru-ce, deci, stă de atîta timp nedeslegată cestiunea aceasta de o importanță așa de mare? Noi nu voim să facem dificultăți guvernului, totuși, nu ne putem opri de a-i spune, că purtarea sa echivocă în afacerea de care vorbim, ne amărește. Nu voim să punem degetul pe bubă, ci fiind aceasta o delicată cestiune, o cestiune românească, indemnăm la bună înțelegere pe toți cei chemați a-i da deslegare, și cu grabire. Cei cari aderă la rîndurile din urmă, să înțeleagă.

Cronică din scaunul Cincului.

— Comasări — sînțenia sîrbătorilor — mișcarea populațiunii — afaceri economice. —

Nu-i glumă, comasarea pămîntului se va îndeplinii și prin părțile noastre.

Masa poporului, care numai ea presimte mai bine greutățile, ce are să le îndure în viitoriu, după comasare, nu e ascultată. Mai mult, chiar și advocații, cari s'au angajat a apăra interesele poporului, s'au dovedit, că numai din șarlatanie o fac.

Așa s'a întîmplat în comuna mare săsăscă-românească Cincul mare.

Cam pe vremea aceasta în anul trecut am raportat, că masa poporului s'a conjurat contra celor ce au cerut comasarea și bieții proprietari nici n'au mai cutezat să vină des în atingere cu poporul.

Atunci s'au început pertractările și poporul a maiorisat, căci puținii proprietari cu toate pămînturile alodiale, bisericești etc. n'au putut isbuti, nu le a eșit pămînt destul.

Escîndu-se diferențe între comisiunea esmisă pentru comasare și advocatul poporului, s'au făcut recursuri la tablă, și tabla a considerat pertractarea de nedeterminată și ea a avut să se termine în ziua anului nou.

Ziua anului nou e o întreită sîrbătoare pentru credincioșii bisericii noastre.

Fiul lui Dumnezeu, îmbrăcînd haina smereniei, a „fiului omului”, s'a tăiat împrejur, căci n'a venit să strice legea, ci să o împlinescă. El, Cel fără de păcat, ia chipul păcătoșului, pentru ca pe cei păcătoși să-i mîntuiescă și să-i facă vrednici de împărăția Tatălui, ilustrată în viața și învățăturile fiului.

Biserica a înregistrat acest act în șirul sîrbătorilor împărătești, și noi datori suntem a-l prăsnui după obiceiul creștinesc, căci nu numai, că pe temelia lui s'a clădit porțile, prin care trecem în împărăția cerului, după vorbele scripturei: De nu se va naște cineva din apă și din Duh nu va intra în împărăția cerului, ci tot deodată actul tăierei împrejur ne pîte sta ca o carte deschisă înaintea ochilor, în care pururea se cetim: conservarea nîmului, a datinelor pentru-ca să ne împlinim legea.

Tot pe aceea zi maica biserică a rînduit și aniversarea anuală a memoriei unuia dintre cei mai de frunte sînți părinți: a Marelui Vasile, ale cărui scrieri vor rămîna o admirațiune a timpurilor celor mai tîrzie, ér viața sa, încununată de virtuți creștinesci va rămîna pururea modelul cel mai perfect, după-care acomandîndu-ne și viața noastră, am pute exclama cu inima liniștită la pragul vieții cuvintele bătrînului și fericitului Simion: Acum slobodesc Dîmne pe robul teu. . .

Nu trebuie să privim deci numai ca o întîmplare fericită coincidența acestor două momente cu ziua anului nou, ci și ca o concepțiune frîscă, determinată prin judecată rațională.

Căci în ziua anului nou, omul trăgînd vîl preste necazurile, care i-au brădat fruntea în anul vechiu, pîșese cu speranță reînviată în lupta sa pentru existență și luîndu-și de model chipul celui-ce a împlinit legea și chipul unui demn urmaș al mîntuitorului lumii, și oțelise puterile pentru a înfrînge necazurile pămîntene.

Ce contemplațiune măreță în biserică Domnului în aceea zi atât de momentuoasă. . . ?!

Dar ce păcat strigătoriu la ceriu comit nu lasă pe alții să și împlinescă legea?!

Le va spune dreptul judecător.

Până atunci însă noi constatăm, că a celei zile a fost întinată, că cont de legea și de legea românilor nu s'a ținut, că s'a p scandela . . . , și vai de celce provocă scandal.

Încă în ajunul zilei anului nou a circulat „bla”, ca creștinii în ziua de anul nou să fie sfatului în piață, pentru ca să pîta da înfor și deslușiri la cas de lipsă, celor ce au venit continue pertractările de comasare din anul.

Să le continue în ziua de anul.

Nu e mirare, că omenii au fost totă dîtați, nu e mirare, că au trebuit să uite de ce și nu e mirare ca pe calea această se propași urieși demoralizarea și scăderea religiei.

Dar pentru acestea facem responsabili pe le-au provocat și mai continuă a le provoca, — venim la comasare.

Lucrările nu s'au terminat.

Advocatul, plătit greu de popor, înfrun domnii din comisiune pentru-ce mai protestea porul, când și așa legea deobligă comasarea, pîns, că aceea îi este meseria.

Căți-va proprietari erau de față și im i-au detras plenipotențele ca să-i mai represint misiunea a aflat aprîpe jumătate pămînturile hotărâ neaședate la numele celor ce le fodeore-ce mulți copii n'au mai făcut împărțala părinți, temîndu-se de „steuere”, ér comisi privit pe cei morți de vii, și se înțelege mor putut da plenipotență advocatului. Cine poartă Advocatul a promis, că va face recurs, dar s' iute dintre omeni.

Cu toate că comasarea prin scaunul Cinc în detrimentul populațiunii și în special al r lor, cari trăesc mai mult din economia de vi tuși omenii, după ce au audit, că-i „muszaj” mai obicinuit și cu treba asta.

Două lucruri sunt însă pentru-care fac împotrivire: neîncrederea la clasificarea și apr pămîntului de aci gîndul, că nu vor fi după împărțaliți cu pămînt și că comasarea o să-i cîscă cu totul. Și astfel de lucruri s'au înt E legitimă deci temerea.

Românii din Cinc vorbesc, că bună oră, d tuși se va face comasarea, ei se cîră trei l precum a făcut românii din Cohalm. Cred, pîtînd trei părțile va fi măcar una mai bu tot deodată vor să lase și ogor, căci fără og mîntul slăbesc.

Nu știu dacă această părere e tocmai po și ar fi bine dacă omeni esperti în lucru i-mina!

Numărul populațiunii românilor, cari l cu sașii în multe locuri scade. E trist, dar rat. Nu vorbesc din datele numerice gene din comunicările unor preoți. Așa e o comună numără în populațiune la 300 familii drept cioșe și în decursul anului trecut s'au născut au murit 11. Trebuie să luăm în consi că cei noi născuți mai tot-deuna numai ju trec preste gradul prunciei. Și trebuie să ne în de această cifră mică!

Causa: Ubii o deduc dela obiceiul săsesc: cel mult doi. Parcă n'ar fi drept-creștinesc și-ar fi luat de obligămintul solemn înaintea al la actual cununiei ca să se înmulțescă ca Iacob și E

Ce va fi, când se va introduce căsătoria c Din incidentul comasărilor, omenii mai ref „Apoi să mai ai copii mulți, ca să-i lași șescă.” Parcă progenitura ar fi un lucru mae nefiresc. E semn de demoralizare, când popo să rezoneze astfel! —

Erna e grăa, frigul dela început a umplu mere pe țărani mai ales, că fîn a fost cam pu cocenos. Cu toate acestea vitele și ajung prețu cumpărători s'au ivit în timpul din urmă, car vite. O păreche de boi nebăgați în carne, da numai ceva trupași trec preste 300 fl Cau fi convențiunea cu Germania.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român”.

Lipova, 8 Ianuarie 1890. Așa disa jun diosă din Lipova a arangiat o petrecere (scop filantropic) în sala otelului din loc „A cele Iosif”. Sala e destul de mare, lumația mult de dorit, abia se vedea dintr'un capăt al sălei.

Galeria era împodobită cu ghirlande de uscate, se vede, că e erna și lipovenii nu numai brații și cu arborii frați rămîn verc timpul asprei ierne. Asta a fost totă podó

Nu face însă haina pe om.

Dacă sala n'a fost frumos gătită, au fost sală.

Un mare număr de dămine și d-șore atât din loc cât și din împrejur, s'au grăbit a onora petrecerea cu prezența d-lor. D-nul jude cu d-na și sora d-nei ambele în rochie de faulard de mătase, d-l protopop cu d-na rochie de mătase crêm; familiile David Marinescu mătase neagră și crêm.

D-ra Tuducescu, albă de lină subțire cu negru, d-na Vane alb cu albastru, d-na Avramuț, costum național din România, d-șorele Bichicean Putici și altele haine albe. D-nul și d-na Putici din Arad.

Au mai fost și alte costume unele d-ne erau îmbrăcate în haine de stambă (carton) lână mai grosă și mai subțire, fie care după gust. Mare parte din jucători au fost decoltate, s'a putut observa ore-care amestecătură, și sciti care e cauza? S'a făcut greșala și de astă dată de a se pune pe bilete, că d-nele s'au prezentat în haine de preumblare. Este foarte adevărat, că se poate preumbla cine-va vara în haine deschise de lână sau de alte materii subțiri, nu s'a vădit însă nici odată pe stradă o dămnă cu corsajul deschis și fără mânici, sau având în loc de mâneci o cantelă foarte subțire, străvechie care însemnăză nimic. Asta n'a fost tocmai potrivit, de ore ce acele erau în rochii deschise, priviau cam batjocoritor pe cele cu haine închise, ba dacă se cunoșeau, întreba de ce n'a pus o rochie albă s'au rosa, cu un cuvânt de ce nu s'a îmbrăcat ca și ea. După cum am putut observa. Lipovenele sunt foarte cochete, nu însă o cochetărie de bon goût cum dice francesul, ceva mai obicinuit, modele și le fac singure, (câte capete atâtea păreri!) și cu ele cheltuesc preste măsură. Amestecătură ca la haine a fost și cu societatea.

S'au aflat de la măestrii până la boeri, căci și de aceștia se găsec în Lipova. Petrecerea s'a început cu Ardeléna, căreia i a urmat o bătută ca p'aici, au mai urmat câte-va jocuri nemțesci cum le dic țeranii noștri, apoi s'a jucat faimosul cșărdăș, cu o deosebită animație. Căntecele și jocurile românesce sunt foarte plăcute și frumoase, ele însă nu au avut puterea de a însufleți pe tinerii lipoveni ca jocul compatrioților magiari.

Acest joc a durat aproape un sfert de oră și când muzicanții au încetat cântecul, s'a audt din toate părțile strigând în gura mare hoky volt, hoky volt de nenumărate ori, așa că s'a reînceput; de sigur magiarii din sală au fost încântați și mulțumiți de purtarea românilor, ei însă nu-i vor uita, și în balurile lor își vor pute petrece minunat fără Ardeléna noastră. O altă minune a petrecerei a fost cadrilul pe care o parte dintre jucători și jucători l-au cam fucurcat. Imi place însă se cred că nu din neștiință! La 12 1/2 s'a făcut repaos. Cu totții și cu toate s'au dus în salele de mâncare să se răcorască la nesăcatele isvôra ale adoratului Bachus, am mai stat și eu puțin, am luat un pahar de bere, ceva prăjitură și după ce am ascultat un cântec românesc cântat pe vre-o 14 glasuri, de vre-o 14 domni am plecat acasă, căci imi era cam somn. Ce au mai făcut pe urmă n'am vădit, am audt numai că s'a sfârșit în pace la orele 4.

Venitul le-a fost bunice, de bună sémă, căci scoțând cheltuelile le-au rămas 60 fl. De sigur însă că la suma acésta, d-nii din comitetul arangiatoriu, n'au adăugat banii câștigați pe vânzarea de pătrânjei cum dice românul glumeț, a acelora ce venise cu gândul se jôce și care s'au ostenit ședând, căci atunci ar fi mult mai mare suma. Trebuie se sciti frumoșe jucătoare, că cavalerii jucători din Lipova, și cei 14 teologi din Arad, care au luat parte la petrecere nu sunt tocmai galanți, la ei s'a cum înstrăinat simțul românesc, ardelenii sunt altcum, ați constatat cu toatele.

La revedere pe altă dată.

Varietăți.

* (Preșidenți la tablele reg.) De preșident al tablei regesci din Cluș e denumit Eugen Berczelly preșident de senat la tabla din Budapesta; ér la tabla din Murăș Oșorheiu Paul Elekes jude la curia reg.

* (Post de medic.) În Sebeșul săsesc e de ocupat un post de medic orășenesc. Cererile să se înainte de vice-comit. comit. Sibiu până în 20 Februarie a. c.

* (Convocare.) Alegătorii români dietali din cercul S. Sebeșului, se convocă la o adunare generală pe 17/29 Ianuarie c. la 1 oră p. m. în sala hotelului „Leul de aur” în S. Sebeș. La ordinea zilei:

1. Reconstituirea comitetului cercual electoral;
2. Cestiunea proiectului de lege privitoriu la asilele de copii.

* Poporațiunea capitalei Budapesta după conscrierea din anul acesta este de 505.000 de locuitori în timp ce la 1881 a fost numai de 370.000. În timpul celor 10 ani din urmă a crescut deci cu 135.000.

* (Ajutóre). Din partea comunității de avere a fostului regiment confinariu roman-banatic Nr. 13 se vor împărți în anul acesta la elevii ai institutului pedagogic din Caransebeș, ai școlilor gimnasiale, reale și civile, asemenea și industriale, ajutóre în bani. Ajutóre se vor da numai la fii sëraci ai împăduriților, însă diligenți și cu purtare bună. Cei-ce doresc să dobândescă vre unul din aceste ajutóre sunt provocați a și înainta cererile lor timbrate (cu timbru de 50 cr.) comitetului comunității de avere până în 15 Februarie n. c.

* (D-rul Koch în Egipt.) „Gazeta națională germană” anunță că D-rul Koch se va duce în Egipt, unde în 1883 a dirijat expediția sanitară trimisă ca să studieze acolo holera.

D-rul Koch va sta în Egipt până în Martie. Atunci se va întorce în Berlin, spre a relua direcția institutului pentru bôle lipicioșe, care în momentul acesta tocmai se reconstruesce.

* (Serbarea patronului seminarului diecesan din Arad, Lunia trecută în presera sêrbătorilor sântului Ioan Botezătorul, carele este patronul seminarului nostru diecesan, s'a ținut sêrbătorea îndatinată în sala cea mare a seminarului fiind de față corpul profesoral și elevii institutului, precum și un public ales și numeros.

Cu acésta ocaziune directorul institutului a ținut discursul festiv, în carele a espus valoarea și însemnătatea acestei școle pentru dezvoltarea ulterioară a bisericeii și poporului roman; ér corul vocal și musica instrumentală a institutului au executat cu totă precisiunea mai multe piese sub conducerea domnului profesor de cant Nicolae Chicin; scrie „Biserica și școla”.

* (Noul protopopiat Bocșa-montană). „Fôia diecesană” comunică: Conform concludului consistoriului diecesan din Caransebeș, luat în ședința sa plenară ținută în 5 Iulie 1890. Nr. 1336, cu prima Ianuarie a. c. protopresbiteratul Bocșa-montană înființat de nou în urma arondării celei noi a protopresbiteratelor din diecesă, și-a început activitatea sa sub administrațiunea preotului Măxim Popoviciu din Bocșa-montană, carele e denumit de administrator protopresbiterat. Bucurându ne de înființarea acestui protopresbiterat, poftim denumitului administrator protopopesc, sporiu și noroc în noua misiune.

* (Esposițiunea provincială din Timișóra.) La invitarea secretariului camerei comerciale din loc în 21 Ianuarie n. la 4 ore d. a. mai mulți bărbați români din loc, au ținut o consultare în biroul acelei camere referitoriu la cât mai numeroasă și bogată participare a artelor și produselor naționale române la a acea esposițiune.

După o scurtă discuțiune informativă, din care se vedu, că cei adunați sunt gata a da tot posibilul sprigin și ajutoriu, ca industria de casă română pe cum și produsele românilor pe tereul economiei și agronomiei se fie cât de bine reprezentate, dacă se va da atențiunea și îmbrăcișarea corespunțătoare și dămnă din partea camerei și a conducerei esposițiune, romanii — asemenea statoriră unanim: a dobândi mai întâiu toate datele și informațiunile necesare și a-și procura toate tipăriturile și hotărârile de până acuma ale camerei, și apoi la timpul seu va avisa pe secretariul camerei, care este totodată și secretariul general al esposițiunei, despre eventuala ulterioară conferință și procedere comună.

Secretariul camerei s'a arătat cu totă prevenirea, a dat mai multe deslusiri molcomitóre și a îndegat chiar și unele promisiuni spre înlesnirea participării economilor noștri cu produsele lor, scrie „Luminătorul”.

* (Premii abonaților.) — Negreșit că așa premii încă nici o altă gazetă nu s'a gândit să dea abonaților ei, și trebuiau se fie englezi cei cari se le scôte la ivéla întâia oră.

Gazeta Wihirlivd (virtejul) din Londra, o gazetă foarte ciudată și care institue din când în când concurs de frumșete, oferă ca premiu 100 de livre sterlinge și mâna unei femei frumoșe ori cărui abonat holtei care va ghici nesce rebusuri destul de grele publicate în diar.

* (Locomotiva cu telephon). „American Machinist” spune că una din acele din urmă aplicațiuni ale electricității este ceea-ce se numesce o „locomotivă cu telephon”. Acésta aplicațiune a fost de curând experimentată pe o cale ferată din statele unite, și se dice că ea a funcționat într'un chip foarte mulțumitor. Aparatul se compune dintr'o simplă bară de fer aședată între șine și străbătută de un curent electric. O mătură ficsată pe mașină e în contact permanent cu bara de fer. Când două locomotive, mergând una spre alta, se găsec la o distanță de unul sau de doi klm. soneriile respective se pun în miscare cu putere și mecanicii opresc imediat trenul lor.

* (Valoarea terenurilor la Paris). Valoarea terenurilor la Paris variază între 18 și 20 franci metrul pătrat în arondismentele XIV și XV și atinge cifra de 1252 fr. și 1664 fr. în întâiul și al doilea arondisment. Lucru foarte curios, în cartierele Elyseelor și a operei, prețul terenului nu e decât 269 și 351 fr. metrul pătrat, cu toate că în aceste cartiere valoarea medie a imobilor este cea mai ridicată din tot Parisul. O casă valorează în medie 444,000 franci în al optulea arondisment și 327,000 franci în al nouălea. Cu 38,000 fr. se pôte cumpăra o casă la Vaujirard, și cu 55,000 fr. una la Mémilmontant.

* (Revoluția în America) În Chili revoluția au pus mâna pe orașul Pisagua. În Mexico revoluția sporesc pe di ce merg, o luptă între dênșii și trupele credincioșe guvernului a fost inevitabilă.

* (Rêsbunarea unui elefant). Un german, anume Eggert, șeful comptuarului hamburguez Janzen & Co. în Cameroon (Africa), a fost omorît în nesce împregiurări foarte curioșe. Se plimba cu barca pe riul Mungo însoțit de un negru. Deodată vedu un elefant care se îndreptă spre riu pentru a bé apă. Germanul slobozi îndată pușca în el și-l răni. Elefantul s'asvêrli furios în riu și înotă spre barcă; apucă cu trompa întâiu pe negru și-l aruncă în apă; pe urmă atacă pe nenorocitul german îi strivi gâtul și svêrli cadavrul în apă. Negrul scăpase cu spaima căci animalul furios nu i făcuse nici un rău și înotă spre țerm. Trei zile în urmă negrul se întorse cu trupul deja putred al stăpânului seu la stație.

* (Un duel cu pistolul între maimuțe) Doue maimuțe sau bătut deunădi în duel în împrejurările următoare: Doi artiști dintr'un circ ambulant din Binic (Francia) hotărîseră în urma unei certe de a se bate în duel cu pistolul. În nerăbdarea lor de a isprăvi cu duel, acești doi adversari și luasă distanța de 25 pași chiar în centrul circului și descărcă fără nici un rezultat de două ori pistolul. Doue maimuțe care au fost față la acest spectacol luară îndată după plecarea artistilor alte două pistole încărcate care au fost uitate în pistă, se puseră la o distanță de 5 pași și traseră. Amândouă cădură mörte jos; una avea capul ceealaltă peptul străpuns de câte un glonț. Se mai dice că directorul circului, desperat de pierderea acestor doi isteți pensionari sar fi aruncat în canalul, care este la marginea orașului.

Bibliografie.

În editura institutului tipografic sub redacțiunea dlui Dr. D. P. Barcianu a apărut: „Fôia ilustrată”. Prețul 6 fl la an. Apare în fie care săptămână. Nr. I. are următorul cuprins: „Vremea trece vremea vine” etc. Notarul Scurtu — Ripvan Winele trad. din englezesc. — Biserica, școla, educațiune. — Teatru muzică și arte. Meserii industrie și comerciu — Calătorii, descoperiri, invenții. — De toate și pretutindeni. — Cronica săptămânei. Sciri personal. — Găcitură. — Nr. 2 a apărut de asemenea cu un material bogat și variu.

Recensiuni

Abcedar sau întâia carte de cetire și scriere pentru învățarea limbei magiare în școlele populare române, întocmit pe baza planului ministerial de învețământ de Francisc Koós inspector scolaru și Ioan Dariu învățătoriu la școlele centrale în Brașov. — Editura N. I. Ciureu, tipariul tipografiei archidieceșane în Sibiu 1890. Prețul 20 cr. —

Articolul de lege XVIII-lea din 1879 votat în corpul legislativ al Ungariei decretăză de studiu obligat limba magiară în școlele nemagiare, și prin urmare și în școlele române. Propunerea limbei magiare a trebuit să se introducă și să se facă pre conta celorlalte obiecte de învățământ și în specie pe conta limbei române, dela carea a trebuit să se ia mai multe ore pentru limba magiară. Prin acésta firesce se împedecă progresul în mod însemnat în școlele noastre, și se fac mari greutăți elevilor cu învățarea alor două limbi. Elevii noștri eșind din școla populară nu pot se duca cu sine atâtea cunoștințe pentru viața practică, câte pôte se duca un elev magiar d. e. carele s'a luptat cu o singură greutate, și carele a dispus de mai multe ore pentru celelalte discipline. Ei dară legea odată adusă, românul om al ordinei s'a supus. Limba magiară au început a se propune cu mai mult sau mai puțin succes — după împregiurări.

Era încru natural că literasura scolară ce privesce propunerea limbei magiare, carea lipsia cu totul pentru școlele române, să-și ie-e începutul, și să se desvôlce.

Deja avem mai multe cărți magiaro-române pentru propunerea limbei magiare în școlele române. Amintesc aci în trecăt cărțile dlui N. Patnoky, Abced. maghiar-român ediția a X-a. Legendariul magiar-rom; apoi cărțile dlui Molnár etc. etc.

Abcedariul Dlor Koós și Dariu este cea mai nouă carte, menită pentru propunerea limbei magiare în școlele române. Ea e întocmită după planul ministerial special ptu școlele nemagiare.

Abcedariul are o prefață în limba magiară și română I—VII, érá celalalt material e cuprins pe paginile 1—64. Tipariul e cât se pôte de frumos. Cartea este destul de ef-tină. Formatul e cel îndatinat la Abcedare.

Acest Abcedar stă în strânsă legătură cu „Manuduce-rea” gramaticii limbii magiare pentru școlari români p. I traduse de Fr. Koós și Artemiu Feneșan, și este o completare practică a aceleia. Precând manuducerea dă învățătorului materialul cum se l propună, învățătorul și elevul învață numai din auzite, pre atunci în Abc. materialul prelucrat practice se dă de a gata elevului ca să-l și vadă, și prin urmare se se pōta ocupa cu el și când elevul e singur afară de scōlă. Abcedariul ca și manuducerea p. ar fi merit pentru despărțământul I și II al scōlei populare.

Dacă ne punem întrebarea: care e scopul învățării limbii magiare în scōlele populare române? și cari din cărțile ce cunoscem până acum, ce servesc ca mijloce pentru ajungerea acestui scop sunt mai bune? Putem afirma cu totă conștiința, că Abcedarul dlor Koós și Darius este cel mai bun, și cel mai recomandat pentru scōlele populare și ță din ce motive:

Scopul învățării limbii magiare este deoparte ca școlarii să priceapă ce vorbesc și scriu alții în limba magiară, de altă parte ca iei înșiși să se pōta exprima magiarsce cu ușurință în vorbire și scriere.

Prin Abc dlor Putnok și Molnár etc. folosite până-acum cu deosebire s'a ajuns numai încâtva scopul.

Cei ce au prăscă pe terenul școlar o știu prea bine această. Nu s'a putut satisface scopului, încât elevii nu sunt în stare eșind din scōlă să converseze magiarsce fie și în mod mai puțin corect.

Abcedariul dlor K. și D. tocmai pe această pune mai mare pond, de aceea și materialul lecțiilor e prelucrat în un mod foarte practic. Aici nu mai avem de a face cu nescie propusețiuni seci, pre cari elevul are sēle traducă, ci avem de a face cu materialul binelucrat și întocmit de așa încât dela prima lecțiune elevul pōte vedē, că are se învețe o limbă vie — vorbită așa după-cum a învățat dulcea lui limbă maternă — conversând —.

Premiind aceste se vedem materialul, ce ni se dă în în carte. Dela pag. 1—16 inclusive se înșiră deprinderile în scriere și citire. Mai întâiu literile mici, și cuvinte începătoare cu literile mici. Aci s'a purces dela ușor la greu, s'a început cu litera t, și s'a continuat apoi în mod genetic Scrierea literilor mari se începe cu litera V. Prelângă literile scrise sunt și cele tipărite.

Aici ni-se dau și propusețiuni întregi dela fie-care literă. Autorii au știut afla măsura adevărată ca exemple date pentru dreprimerea în citire și scriere se nu fie nici prea numărōse, nici prea puțin.

Dela pagina 17—57 urmēză 46 lecțiuni în limba magiară numai. La fie-care lecțiune premerg cuvintele în limba magiară și traducere română. Referitoriu la lecțiuni, imi permit a observa pe basa unei experiențe îndelungate, că cele sunt prea lungi, și prea mult material în una, spre a

se putē lua în o oră de prelegere. Din fie-care lecțiune s'ar putē întocmai ușor două lecțiuni și în mult.

Așa d. e. în lecțiunea I „requisitele de scōlă”, vin înainte 21 cuvinte, din aceste sunt întocmite propusețiuni ușore. În lecțiunea a 4 vin 24 cuvinte nouē — se tractēză despre îmbrăcăminte. Propusețiunile formate din aceste cuvinte și altele cunoscute se cuprin în 19 șire.

Ce e drept autorii s'au ținut strict de manuducere și de acee lecțiunile au eșit prea lungi pentru o oră. Nu trebuie se perdem din vedere că avem de a face cu o limbă streină ce difere cu totul în pruncie de limba noastră, și este cu totul de altă natură. Elevii nu știu nici un cuvânt din câte li-se aduc înainte, și aici întâmpină greutate în pronunțiere și memorisare. Învățătorul trebuie să rostescă de 5—6 ori același cuvânt, pentru-ca să l pronunțe și elevii bine. Aceeși propusețiune trebuie să se repeteze de mai mulți elevi, și astfel ii lipsește învățătorului și timpul fisic spre a preda materialul din o lecțiune în una oră, punēnd cazul că are numai un despărțământ. Lucrul devine mai greu, când scim că cei mai mulți învățatori au 6 despărțăminte, și nu dispun de o oră întregă pentru un despărțământ. De altcum și pentru un om crescut învățarea unei limbi e grea, cu deosebire memorisarea cuvintelor. Ceva și curios și vine că formarea numărului plural la substantive abia vine la pagina 45, lecțiunea 33, pre-când conjugarea verbului timpul prezente — deși mai grea — o aflăm în lecțiunea 20 pagina 32. Eară în lecțiunea 27 aflăm conjugarea verbului în timpul trecut. Ei! dar n'ai ce face, autorii s'au ținut strict după manuducere. Posiōrele magiare bine alese ar putē se formeze lecțiuni desinestătătoare.

Materialul din lecțiuni e tractat în propusețiuni ușore. Stilul e simplu. Fie care lecțiune și are planul seu executat cu rigore și chiar de aceea învățătorului ii va fi ușor a face din o lecțiune 2 sau 3 lecțiuni după împregiurări. Erori de tipariu nu afli.

Dela pagina 58—64 sunt exercițiile gramaticale un reasumat al formelor gramaticale percurse. Abcedariul ne dă material deajuns pre 2 ani de șire, și conform normativului nostru școlar se va putea folosi pe anul al II-lea și al III-lea de scōlă.

Una am fi dorit: să se fi dat și câteva lecțiuni în limba română pentru a fi lucrate de elevi în limba magiară ca ocupațiuni scripturistice. Prin această învățatoriul ar fi pus în pozițiune a judeca, încât elevii și-au însușit și în scriere materialul percurse.

Acăsta ar fi fost o abatere dela manuducere, dară ar fi fost binevenită pentru învățatori.

Abcedariul se recomandă de sine și el va ușura mai mult instrucțiunea în limba magiară decât abcedarele de până aci. Din acest motiv am și scris această recensiune.

G. I

Loterie.

Sâmbătă în 24 Ianuarie 1891.

Budapesta: 78 15 72 42 18

Nr. (9)

2—3

CONCURS.

În comuna bisericescă Poplaca devenind vacant un post de paroch de clasa II-a pentru îndeplinirea aceluia se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare a concursului în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: venitele sigure ale unei parochii de clasa II, (Reg. par §§ 13. 14.)

Informațiuni mai deaprobe se pot primi dela comitetul parochial din numita comună, sau și dela oficiul protopresbiteral.

Doritorii de a reflecta la acest post au a-și așterne suplicile concursuale la subsemnatul oficiu protopresbiteral în termenul deschis, adresate sinodului parochial și instruite cu documente în sensul normativelor bisericesci din vigore.

Oficiul protopresbiteral al tractului Sibiu în conțelegere cu comitetul parochial.

Sibiu. 1 Decembre, 1890.

Ioan Papiu,
protopres.

Szám. 7629/890 polg.

(7) 3—3

Hirdetmény.

Az erzsébetvárosi kir. törvényszék által ezzennel köz-híre tétetik, miszer nt Krausz Rezső Kis sinki birtokos beadott kérése folytán Kis Sink község határának általános tagosításának megengedhetősége feletti tárgyalásra a határnap 1891 Február 23-án délelőtt 10 órára tüzetik ki Kis Sink községébe, a helyszínére a községi iroda helyiségébe. — Ezen tárgyaláshoz összes érdekeltek azon figyelemztetéssel hivatnak meg hogy a meg nem jelent felek úgy tekintenek, miut a kik a tagosításba beleegyeznek

Az erzsébetvárosi kir. törvényszéknek 1890 De ember 30-án tartott üléséből.

Vén András.
elnökMájai Géza.
jegyző

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octobere 1890.

Budapesta—Predea					Predeal—Budapesta					Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copșa mică—Sibiu				
	Tren accele- rat	Tren accele- rat	Tren de per- sone	Tren de per- sone		Tren de accele- rat	Tren de per- sone	Tren de accele- rat	Tren de per- sone			Tren de accele- rat	Tren de per- sone	Tren de per- sone		Tren de accele- rat	Tren de per- sone	Tren de per- sone						
Viena	3.25	8.—	10.50	—	București	7.35	—	—	4.45	Viena	8.—	10.50	3.52	Teiuș	—	12.59	4.51	—	—	Copșa mică	4.05	10.47	7.10	
Budapesta	9.25	2.—	7.35	6.10	Predeal	1.08	—	4.10	9.12	Budapesta	2.—	8.15	9.40	Alba-Iulia	—	1.39	5.27	—	—	Șeica mare	4.35	11.17	7.43	
Szolnok	11.22	4.05	11.07	9.28	Timiș	1.37	—	4.50	9.41	Szolnok	4.20	11.18	1.02	Vințul de jos	—	1.56	5.44	—	—	Lómnész	5.16	11.58	8.27	
P. Ladány	1.07	5.46	1.20	11.38	Brașov	2.13	—	5.50	10.17	Arad	8.10	3.50	5.27	Șibot	—	2.23	6.06	—	—	Ocna	5.47	12.29	8.59	
Oradea-mare	2.24	7.01	3.02	1.51	{	2.43	4.00	—	10.32	{	2.20	4.10	5.50	Orăștia	—	2.49	6.28	—	—	Sibiu	6.10	12.52	9.23	
	2.32	7.11	3.09	2.06		3.12	4.44	—	11.18		2.34	4.22	6.02	Simeria (Piski)	—	3.37	6.56	—	—	Sibiu — Copșa mică				
Mező-Telegd	3.02	7.41	3.48	2.46	Apața	3.32	5.20	—	11.30	Glogovaț	2.34	4.22	6.02	Deva	—	3.53	7.26	—	Sibiu		7.35	4.34	9.50	
Rév	3.33	8.16	4.31	3.40	Agostonfalva	3.47	5.47	—	11.51	Györök	3.05	4.46	9.23	Branicica	—	4.18	7.48	—	Ocna		8.02	4.58	10.14	
Bratca	—	—	4.54	4.03	Homorod	4.20	6.35	—	12.27	Pauliș	3.23	4.58	6.34	Ilia	—	4.43	8.10	—	Lómnész		8.30	5.25	10.40	
Bucia	—	—	5.14	4.25	Hașfalău	5.25	8.12	—	1.35	Radna-Lipova	3.39	5.16	6.52	Zam	—	4.53	8.20	—	Șeica mare		9.05	5.55	11.10	
Ciucia	4.26	9.05	5.40	4.51	Sighișoara	5.45	8.47	—	1.59	Conop	—	5.38	7.17	Gurasada	—	5.21	8.48	—	Copșa mică	9.34	6.20	11.35		
Huedin	4.58	9.35	6.22	5.32	Elisabetopole	6.12	9.29	—	2.32	Soborșin	—	6.33	8.20	Soborșin	—	5.56	9.17	—						
Stana	—	—	6.38	5.49	Medias	6.33	10.10	—	2.59	Zam	—	6.58	8.49	Bărzava	—	6.46	9.54	—						
Aghireș	—	—	6.59	6.17	Copșa mică	6.46	10.32	—	3.13	Gurasada	—	7.22	9.16	Conop	—	7.02	10.09	—						
Ghirbou	—	—	7.11	6.28	Micăsasa	6.48	10.42	11.47	3.18	Ilia	—	7.38	9.32	Radna-Lipova	5.49	7.36	10.38	—						
Nadișul ung.	5.49	—	7.24	6.44	Blaș	—	11.01	12.04	3.33	Branicica	—	7.54	9.51	Pauliș	6.06	7.50	10.51	—						
Cluș	6.02	10.35	7.39	7.04	{	—	11.37	12.32	4.03	{	—	8.14	10.18	Györök	6.24	8.03	11.03	—						
	6.12	11.02	7.54	8.30		—	11.52	12.44	4.14		Deva	—	8.43	10.44	Glogovaț	6.53	8.26	11.27	—	Cucerdea	2.55	8.20	2.56	
Apahida	6.27	11.23	8.11	8.55	Teiuș	7.51	12.23	1.06	4.36	Simeria (Piski)	—	9.12	11.14	Arad	7.06	8.38	11.38	—	Cheta	3.25	8.53	3.26		
Ghiriș	7.30	12.42	9.18	10.31	Aiud	7.58	1.23	1.30	5.06	Orăștia	—	9.34	11.39	{	7.45	9.05	12.10	—	Ludoș	3.41	9.11	4.42		
Cucerdea	7.55	1.18	9.49	11.19	Ujóra	8.15	1.50	1.54	5.24	Șibot	—	9.56	12.05		Szolnok	11.51	2.25	4.47	—	M. Bogat	3.56	9.39	3.57	
Ujóra	—	1.25	9.56	11.27	Cucerdea	—	2.20	2.16	5.45	Vințul de jos	—	10.17	12.26	Budapesta	1.55	5.50	7.45	—	Cipeu-Iernut	4.33	10.18	4.34		
Vințul-de-sus	—	1.33	10.02	11.35		8.45	2.46	2.39	6.08	Alba-Iulia	—	10.44	12.58	Viena	7.20	1.40	6.05	—	Kerelő-Sz.-Pál	4.48	10.34	4.49		
Aiud	8.21	1.55	10.22	12.02	Ghiriș	9.16	3.33	3.15	6.47	Teiuș	—							—	Nireșteu	5.11	10.58	5.12		
Teiuș	8.37	2.14	10.39	12.26	Apahida	—	5.28	4.32	7.52	{				{	11.51	2.25	4.47	—	Oșorheiu	5.30	11.17	5.31		
	8.42	2.24	10.57	1.18	Cluș	10.36	6.05	4.53	8.10		Petroșeni	6.05	10.42		4.03	Reghinul-săs.	5.46	—	5.46	—		5.46	—	7.25
Crăciunel	—	2.49	11.20	1.54	{	10.48	6.26	5.32	8.30	{				{	10.20	2.47	8.—	—		7.25	—	7.25		
Blaș	9.14	3.02	11.36	2.11		Nadișul ung	—	6.42	5.48		8.50	Simeria	7.17		11.28	3.50	Petroșeni	6.05	10.42	4.03	—			
Micăsasa	—	3.33	12.04	2.49	Ghirbou	—	6.58	—	9.35	Streiu	7.54	12.12	4.32	Banița	6.45	11.23	4.49	—						
Copșa mică	9.49	3.48	12.23	3.23	Aghireș	—	7.24	6.11	9.19	Hațeg	8.45	1.08	5.20	Crivadia	7.26	41.57	5.24	—						
Medias	10.07	—	12.39	3.46	Stana	—	7.47	—	9.43	Pui	9.39	2.03	6.15	Pui	8.07	12.33	6.04	—						
Elisabetopole	10.30	—	1.08	4.27	Huedin	12.01	8.27	6.43	10.02	Crivadia	2.51	2.51	7.03	Hațeg	8.51	1.19	6.43	—						
Sighișoara	11.06	—	1.50	5.39	Ciucia	12.31	8.49	7.12	10.41	Banița	11.26	3.30	7.28	Streiu	9.41	2.09	7.28	—						
Hașfalău	11.21	—	2.06	6.02	Bucia	—	9.08	—	10.56	Petroșeni	12.—	4.02	8.15	Simeria	10.20	2.47	8.—	—						
Homorod	12.37	—	3.20	7.51	Bratca	—	9.28	—	11.13	Arad — Timișoara				Timișoara — Arad				—						
Agostonfalva	—	—	3.56	8.36	Rév	—	1.10	10.04	7.51		11.32									—				
Apața	1.26	—	4.19	9.10	Mező-Telegd	1.36	10.41	8.17	12.07	Arad	—	6.18	4.18	Timișoara	6.30	1.10		—						
Feldioara	1.47	—	4.44	9.44	Oradea-mare	2.01	11.06	8.42	12.41	Aradul-nou	—	6.40	4.40	Mercizfalva	7.23	1.59		—						
Brașov	2.28	—	5.20	10.31	{	2.08	1.19	8.47	1.09	Németh-Ságh	—	7.05	5.05	Orcizfalva	7.49	2.19		—						
	2.33	—	5.30	9.48		P. Ladány	3.31	3.31	10.09	3.03	Vinga	—	7.33	5.33	Vinga	8.16	2.46		—					
Timiș	3.15	—	6.14	11.23	Szolnok	5.11	6.35	11.51	5.10	Orcizfalva	—	7.56	5.50	Németh-Ságh	8.37	3.03		—						
Predeal	3.47	—	6.45	12.08	Budapesta	7.15	6.50	1.55	8.15	Mercizfalva	—	8.14	6.06	Aradul-nou	9.09	3.41		—						
București	9.30	—	11.35	—	Viena	1.40	3.—	7.20	6.50	Timișoara	—	9.04	6.50	Arad	9.25	3.55		—						

Murăș-Ludoș—Bistrița					Bistrița—Murăș-Ludoș					Ghiriș—Turda					Turda—Ghiriș					Sighișoară—Odorheiu					Odorheiu—Sighișoară				
	Tren accele- rat	Tren accele- rat	Tren de per- sone	Tren de per- sone		Tren de accele- rat	Tren de per- sone	Tren de accele- rat	Tren de per- sone			Tren de accele- rat	Tren de per- sone	Tren de per- sone		Tren de accele- rat	Tren de per- sone	Tren de per- sone											
Murăș-Ludoș	—	—	—	4.—	Bistrița	—	—	—	1.16	Ghiriș	7.40	10.50	3.56	9.30	Turda	6.05	9.40	2.40	8.20										
Țaga-Budatelic	—	—	—	7.07	Țaga-Budatelic	—	—	—	4.15	Turda	8.—	11.10	4.10	9.50	Ghiriș	6.25	10.—	3.—	8.49										
Bistrița	—	—	—	9.59	Murăș-Ludoș	—	—	—	7.21																				

Nota: Numerele cele grase înseamnă orele de noapte.

Murăș-Ludoș—Bistrița					Bistrița—Murăș-Ludoș					Ghiriș—Turda					Turda—Ghiriș					Sighișoară—Odorheiu					Odorheiu—Sighișoară				
	Tren accele- rat	Tren accele- rat	Tren de per- sone	Tren de per- sone		Tren de accele- rat	Tren de per- sone	Tren de accele- rat	Tren de per- sone			Tren de accele- rat	Tren de per- sone	Tren de per- sone		Tren de accele- rat	Tren de per- sone	Tren de per- sone											
Murăș-Ludoș	—	—	—	4.—	Bistrița	—	—	—	1.16	Ghiriș	7.40	10.50	3.56	9.30	Turda	6.05	9.40	2.40	8.20										
Țaga-Budatelic	—	—	—	7.07	Țaga-Budatelic	—	—	—	4.15	Turda	8.—	11.10	4.10	9.50	Ghiriș	6.25	10.—	3.—	8.49										
Bistrița	—	—	—	9.59	Murăș-Ludoș	—	—	—	7.21																				

Nota: Numerele cele grase înseamnă orele de noapte.

Murăș-Ludoș—Bistrița					Bistrița—Murăș-Ludoș					Ghiriș—Turda					Turda—Ghiriș					Sighișoară—Odorheiu					Odorheiu—Sighișoară				
	Tren accele- rat	Tren accele- rat	Tren de per- sone	Tren de per- sone		Tren de accele- rat	Tren de per- sone	Tren de accele- rat	Tren de per- sone			Tren de accele- rat	Tren de per- sone	Tren de per- sone		Tren de accele- rat	Tren de per- sone	Tren de per- sone											
Murăș-Ludoș	—	—	—	4.—	Bistrița	—	—	—	1.16	Ghiriș	7.40	10.50	3.56	9.30	Turda	6.05	9.40	2.40	8.20										
Țaga-Budatelic	—	—	—	7.07	Țaga-Budatelic	—	—	—	4.15	Turda	8.—	11.10	4.10	9.50	Ghiriș	6.25	10.—	3.—	8.49										
Bistrița	—	—	—	9.59	Murăș-Ludoș	—	—	—	7.21																				

Nota: Numerele cele grase înseamnă orele de noapte.

Murăș-Ludoș—Bistrița					Bistrița—Murăș-Ludoș					Ghiriș—Turda					Turda—Ghiriș					Sighișoară—Odorheiu					Odorheiu—Sighișoară				
	Tren accele- rat	Tren accele- rat	Tren de per- sone	Tren de per- sone		Tren de accele- rat	Tren de per- sone	Tren de accele- rat	Tren de per- sone			Tren de accele- rat	Tren de per- sone	Tren de per- sone		Tren de accele- rat	Tren de per- sone	Tren de per- sone											
Murăș-Ludoș	—	—	—	4.—	Bistrița	—	—	—	1.16	Ghiriș	7.40	10.50	3.56	9.30	Turda	6.05	9.40	2.40	8.20										
Țaga-Budatelic	—	—	—	7.07	Țaga-Budatelic	—	—	—	4.15	Turda	8.—	11.10	4.10	9.50	Ghiriș	6.25	10.—	3.—	8.49										
Bistrița	—	—	—	9.59	Murăș-Ludoș	—	—	—	7.21																				

Nota: Numerele cele grase înseamnă orele de noapte.

Murăș-Ludoș—Bistrița					Bistrița—Murăș-Ludoș					Ghiriș—Turda					Turda—Ghiriș					Sighișoară—Odorheiu					Odorheiu—Sighișoară				
	Tren accele- rat	Tren accele- rat	Tren de per- sone	Tren de per- sone		Tren de accele- rat	Tren de per- sone	Tren de accele- rat	Tren de 																				